

לימבו
LIMBO
יאיר פרץ YAIR PEREZ

מאית, שמן, אקריליק ופחם על בד
Fossil, oil, acrylic, and charcoal on canvas
80 x 70 2024

סימון, שמואל עיל
Sign, oil on canvas
53 x 61 2024

יאיר פרץ לימבו

לימבו: בתיאולוגיה הנוצרית הקתולית: שפת הגיהינום; התחום שבין גן עדן לגיהינום, בו שוכנות הנשמות שמתו לפני הטבלתן לנצרות. הן אינן זכאיות לגן עדן, אך גם אינן נידונות לגיהינום. בהשאלה: מצב ביניים; מצב בלתי ברור; מצב של הזנחה ושכחה; אי יכולת להגיע להכרעה, מבוי סתום (מילון אבפאון)

יאיר פרץ מעז ומביט באנשים. את הדמויות העולות על בדי הקנבס שלו פגש הרבה לפני שהופיעו במפגש בין המכחול והבד, בזמנים ומרחבים אחרים, כשהם לובשים בכל פעם מעטפת שונה. בסקרנות הייחודית לו הוא שב ומחפש את החיבור האנושי – כל מפגש הוא אפשרות לציור חדש, כל ציור הוא צעד אל הציור הבא.

הציורים של פרץ בולעים לתוכם את הקלסטרונים הרבים שפגש. הפנים והדמויות הם המפגש האנושי היומיומי, אך הם אינם דיוקנאות ספציפיים ואינם מבוססים על דמות מוכרת, הם המהות – גוף המכיל בתוכו את רצף החוויה עם המפגש האנושי. בסטודיו שלו הוא ימשך לחפש ולצייר את המפגש הזה שוב ושוב. בדי הקנבס הרבים, הפרושים על קירות הסטודיו, כבדים משכבות הצבע.

כל ציור מכיל בתוכו מספר ציורים – שכבה עולה על שכבה, דמות מכסה דמות. פרץ מזיז את הדמויות על גבי הברד כמו היו בובות בתיאטרון צללים ולא חומר דומם. הוא יברא ואז יכסה, יעלים דמות אומבט שרק שלשום היו שם, ועכשיו כבר אינם.

לצד הקלילות הניכרת במלאכת היצירה, הדמויות הנבראות שבורות ומפורקות. הדמויות של פרץ התמוטטו על גבי הברדים הרבה לפני המפגש האחרון והברוטאלי של כולנו עם פירוק הגוף, המשפחה והחברה. עבורו הגוף הוא מלי להבנת הרוח שבתוכו, ואם ניתן לפרק את רוחו של האדם, ניתן גם לשבור את הארגונומיה הפיזיולוגית המוכרת, לפרק כפות ידיים ורגליים ולבחון מחדש את גבולות הגוף והנפש. הדמויות השבורות, הלא תמיד קלות להתבוננות, היו כבר מונחות על הברד, הן נמצאות שם כבר שנים, במרחב הזמני אך התקוע של הלימבו. וכמותן אף הוא.

אותה הימצאות תמידית במצב ביניים, ברגע הדמדומים שאינו פה ואינו שם, העמידה בפחד עמוק מאמינים נוצרים כתולים, אשר חונכו תחת התאולוגיה של הכנסייה שהאמינה שנפשו של אדם עלולה למצוא את עצמה במרחב שבין גן-עדן לגיהנום, וזאת ללא שחטאה בעצמה אך גם לא נוקתה מהחטא הקדמון. הניסיון לאחוז בקצותיו של המצב הייחודי הזה הביא את טובי ההוגים לשוב ולעסוק בו. לאורך השנים הם ינסו לפרק ולמקם את הלימבו. מדאנטה אלגירי ב"קומדיה האלוהית" ועד ג'ון מילטון ב"גן העדן האבוד", יוכנסו אל תוך הלימבו ענקי תרבות שונים. בעוד דאנטה יכניס תחת מעגל התופת את אבות הפילוסופיה, שלא חטאו אך גם לא עשו את הצעד אל הדת המכפרת, מילטון יצעיד למרחב זה את האבות הראשונים, בוני מגדל בבל, ויאשים אותם בחטא הגאווה, ביומרה האנושית להגיע אל השמיים.

המפגש עם הנצרות ותולדות האמנות שהביאה לעולם, מלווים את פרץ בעבודתו, ונוכחים בציוריו. פרץ, העובד כמורה ומלמד בעצמו את התכנים האלו לדור הבא, פוגש יחד איתם בהתלהבות, כמו היתה זו הפעם הראשונה, את אבות הציור, ומפלטט עם המוטיבים שלהם הזולגים לציוריו. עבור פרץ נצרות אינה דת, היא אמנות. וככזאת יש לפגוש אותה בסקרנות ודינמיות. בסבלנות והקשבה הוא יצלול לתוך ההסתבכות של הציור, יקדש את היכולת לחפש ולנסות, עד להבנה חדשה, לנקודת הקתרויס.

במבטו של פרץ כולנו שוהים בתוך מרחבו של הלימבו מבלי שחטאנו. אי היכולת לשנות את התוצאה באמצעות פעולה מתקנת ומרפאת, כמו הנוכחות עצמה בתוך הגזירה שנכפתה, משאירה את הנוכח בתוכה באולת יד אינסופית, המשוועת לגאולה. באין מוצא מחוסר האונים, מקבץ פרץ את הדמויות שלו לכדי קהילה. הדמויות המפורקות והבודדות, ציורי דיוקן האמן הבודד בסטודיו,

האדם המכונס לכדי ריבוע, כל אלו יתחברו ויתכנסו לפורמט אחד. יחד כבפייטה המונית, בה לא ברור מיהו האוחז במי, הם יקרטו ויתערבבו זה בזה. תחת המרחב הזה, האינדיבידואל שפרץ היה עסוק לראות ולשמר לאורך השנים, יבחר הפעם להיטמע בקולקטיבי. הם יחברו לכדי גושי צבע, לכדי סילואט אחד. יהיה זה ניסיון כושל לעקוב בסריקת גוף אחר התחלה וסוף של דמות בודדת. הדמויות הרפות כמו השילו מעליהן את העצמות המחזיקות אותן, הן יתפרקו, יזלגו ויישענו אחת על גבי השנייה.

דרך הציורים הרבים מנסה פרץ להבין בעצמו כיצד הגענו למצב התווך הזה. האם בחרנו או שמא נכפה עלינו לבחור במתרחש בחוץ? בתקופה בה נדמה שרוחות האימה שהעזו להעיר בציורים שלו לפני שנים בסטודיו התחברו אל המציאות שמעבר לקירות, נראה שכבר לא תשנה ההבנה אם שהייה בלימבו נעשתה מבחירה. מתוך כך יישאר לפרץ להציע לדמויות בציורים, לעצמו ולנו רק נחמה. הוא יזכור את ההנחה שעצם הפעולה מניעה שרשרת פעולות המשפיעות אחת על השנייה, וייקח לעצמו חופש תנועה משל עצמו במציאות הקיימת. לצד התפרקות, בין הצבעים העזים שלא מרפים, הוא ינתב את הדמויות שלו למגע אנושי וקרבה, ויזכור תמיד להשאיר מעליהם את השמים כחולים.

אשמורה, אקריליק ושמן על בד
Guilt, acrylic and oil on canvas
131 x 103 2023

ילדים, שמן ופחם על בד
Children, charcoal and oil on canvas
196 x 147 2024

נערי, אקריליק ופחם על בד
Youth, acrylic and charcoal on canvas
78 x 61 2023

תרדמה, שמון ופחם על בד
Slumber, oil and charcoal on canvas
194.5 x 183.5 2024

קומולונימבוס, שמן, פחם ודקוריס צבע על בד
Cumulonimbus, oil, charcoal, and spray paint on canvas
151 x 203 | 2024

חיבוק, שמון על בד
Embrace, oil on canvas
91 × 57 2024

פצוע, שמון על בד
Wounded, oil on canvas
115 × 98 2024

לימבו, פוחם על נייר
Linbo, charcoal on paper
(כ"א/כ"ד) 50 x 70 2023

סימביוזה, שמואל על בוך
Symbiosis, oil on canvas
90 x 56 2024

מנן, שמן על בד
Protector, oil on canvas
60 x 61 2024

קרונוס, שמן על בד
Cronus, oil on canvas
69 x 50 2024

bequeaths these very themes to the next generation, enthusiastically meets the fathers of painting along with them, as if for the first time, and flirts with their motifs, which flow into his own paintings. For Perez, Christianity is not a religion, it is art; and as such, it should be met with curiosity and dynamism. Patiently and attentively, he delves into the entanglement of the painting, consecrating the ability to search and experiment, until reaching a new understanding, the point of catharsis.

Under Perez's gaze, we all transpire in limbo without having sinned. The inability to change the result through a corrective, healing act, as well as the very presence within the imposed destiny, leaves one infinitely helpless, yearning for redemption. With no way out of the helplessness, Perez groups his figures into a community. The disintegrated, solitary figures, the painted portraits of the lone artist in the studio, the person confined to a square—all come together in one format; like a mass pietà, where it is unclear who is holding whom, they collapse onto one another and blend with each other. In this space, the individual whom Perez was busy seeing and preserving over the years, now chooses to assimilate into the collective. The figures combine into masses of color, into a single silhouette, dooming the attempt to perform a bodily scan of a single figure for its beginning and end to failure. The feeble figures seem to have shed the bones that hold them together, and they fall apart, trickling and leaning on each other.

Through multiple paintings, Perez strives to understand how we arrived at this intermediate state. Did we choose or were we forced to choose what is happening outside? At a time when the winds of horror, which he dared to awaken in his paintings in the studio years ago, appear to have connected to the reality beyond the walls, it no longer matters whether or not the presence in limbo was made by choice. All that is left for Perez to offer the figures in the paintings, himself, and us is pure consolation. Bearing in mind the idea that every action activates a chain of reactions, which affect each other—he takes a freedom of movement for himself in the existing reality. Alongside the disintegration, amid the intense, gripping colors that do not let go, he channels his figures to human contact and closeness, always remembering to leave the sky above them blue.

encapsulates the ongoing experience of interpersonal encounters. In his studio, he continues to seek and depict this confluence over and over. The multiple canvases spread on the studio walls are heavy with layers of paint. Each painting contains several paintings, one layer covering another, one figure superimposed on another. Perez moves the figures on the canvas as if they were puppets in a shadow theater, rather than inanimate matter. He creates and then covers and eliminates a figure or a gaze, which only yesterday was there, and is now gone.

Despite the evident lightness of his artistic practice, however, the resulting figures are broken and deconstructed. Perez's figures collapsed on the canvas long before that last and brutal encounter we all recently experienced with the disintegration of the body, the family, and society as a whole. For Perez, the body is a vehicle for understanding the spirit within, and if the human spirit can be broken, so can the familiar physiological anatomy, and it is equally possible to deconstruct hands and feet and reexamine the boundaries of the body and mind. The broken figures, which are not always easy to observe, were already on the canvas. They have been there for years, stuck in a transient limbo. And so is he.

This eternal state of limbo in the afterlife—being in an intermediate state, in the moment of twilight, which is neither here nor there—was a source of great fear to Catholics, who were raised on the notion that even a soul lacking actual sin can find itself in the space between heaven and hell, since it still bears original sin. The attempt to grasp both ends of this unique condition has led generations of prominent thinkers to address limbo, and attempt to deconstruct and locate it. From Dante Alighieri in his *Divine Comedy* to John Milton in *Paradise Lost*, various cultural giants passed through the gates of limbo. While Dante subjected the fathers of philosophy—who have not sinned personally, but did not turn to religion for salvation—to the circles of Inferno, Milton marched the patriarchs, the builders of the Tower of Babel, into this realm, and accused them of hubris and the human pretension to reach the heavens.

The encounter with Christianity and with the history of art which it brought into the world, accompany Perez in his work and are present in his paintings. Perez, who works as a teacher and

Yair Perez

Limbo

Naama Haneman

Limbo: An abode of souls that are according to Roman Catholic theology barred from heaven because of not having received Christian baptism.

A place or state of restraint or confinement; a place or state of neglect or oblivion; an intermediate or transitional place or state; a state of uncertainty. (Merriam Webster Dictionary)

Yair Perez dares to look at people. He met the figures appearing in his paintings long before they emerged at the encounter between the brush and the canvas, in other times and spaces, assuming a different guise each time. With his unquenchable curiosity, he repeatedly seeks the human connection—every encounter is an opportunity for a new painting, and every painting is a step towards the next one.

Perez's paintings absorb therein the countless faces he has encountered in his life. The countenances and images stand for the daily human encounter, but they are not specific portraits and are not based on a familiar figure; they are the essence—a body that

פייטה, שמואל על בור
Pietà, oil on canvas
120 × 100 2023

משפחה, שמן, פחם ותרכיז צבע על בד
Family, oil, charcoal, and spray paint on canvas
89 x 80 2023